

Гражданско обединение
Устойчиво ползване на пасища, мери и ливади

European Forum on Nature Conservation and Pastoralism

Преглед на системите за управление на пасищата за общо ползване в Европа

Янка Казакова
Европейски Форум за Опазване на Природата и Пасторализма
Гергини, 21 май 2013 г.

С-ФИНАНСОВАТА ПОДОПРЕТА НА ПРОГРАМАТА ЗА МАЛКИ ПРОЕКТИ НА ЕКОЛОГИЧЕН ЕКОЛОГИЧЕН ФОНД

European Forum on Nature Conservation and Pastoralism

Общи приоритети

В исторически план ->
местни политики и практики:

- Основна цел:
ограничаването на достъпа и ползването на пасищния ресурс

European Forum on Nature Conservation and Pastoralism

Общи приоритети (2)

На настоящия етап ->
национални политики и местни практики

- Обезлюдяване на селата, нови технологии, нови хигиенни изисквания
- В повечето райони, основната цел става осигуряване на минимално равнище на поддържане
- Припознаване на положителните ценности – ландшафт, биоразнообразие, превенция на пожари и др.

European Forum on Nature Conservation and Pastoralism

Принципи за устойчиви институции за общи ресурси (Е.Остром)

- Ясно определени граници** както на пасищата, така и на ползвателите
- Правилата**, регулиращи времето, мястото, технологията и количеството на ползване на общите ресурси са **адаптирани към местните условия**
- Споразумения за колективен избор** – тези, които ще са засегнати от решенията участват във вземането им

European Forum on Nature Conservation and Pastoralism

Принципи за устойчиви институции за общи ресурси (2)

- Мониторинг и степенувани санкции** при неспазване на правилата
- Механизми за разрешаване на конфликти** – местни, бързи, с нисък разход на ресурси
- Минимално признаване на правата за организиране** от страна на правителствата
- Различни нива на управление в по-големите системи** за общи ресурси

European Forum on Nature Conservation and Pastoralism

Основни заплахи пред устойчивите системи за управление

- Еднотипно мислене – универсални решения на различни проблеми
- Прекомерно разчитане на правилата за гласуване, когато е необходимо разбиране и съгласие
- Бързи външни промени – в технологиите, население
- Провали на предаването между поколенията
- Често търсене на помощ от външни източници
- Международна помощ, която игнорира местните знания и институции
- Корупция и други форми на опортюнистично поведение
- Липса на големи подкрепящи институции

Промени в правилата и ползването в Швейцария

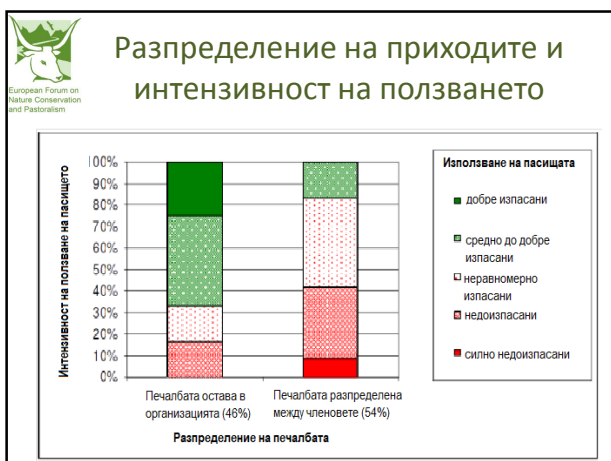
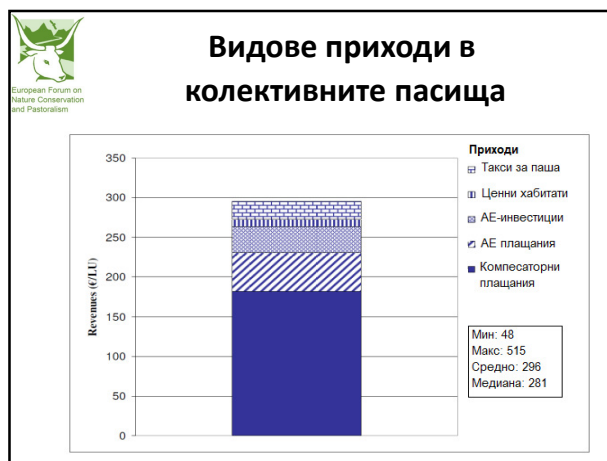
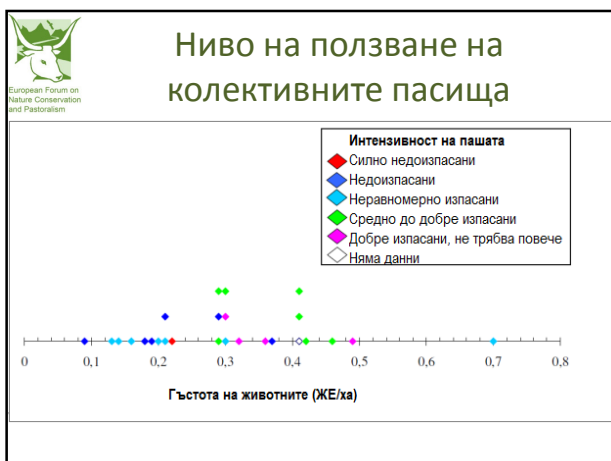
- Швейцарският закон въвежда целта за опазването и устойчивото ползване на летните пасища през 1996г.
- Плащанията за пасища за обвързани с критерии за устойчивост от 2000г.
- Гъстотата на паша варира от 75% до 110% от устойчивите нива на паша, определени на местно ниво
- На местно ниво, един от проблемите е осигуряването на общата работа по поддържането на пасищните системи – инфраструктура, разпределяне на оборската тор, почистване на пасищата от нежелана растителност

➔ **Индикатор за колективно действие и устойчивост на ползването на ресурса**

Обща паша в Баварските Алпи

- Пасищата за общо ползване са разположени на по-високи места (> 700-800 m)
- Около 1400 алпи, от които 150 са за общо ползване
- Съвместната организация на общите пасища е базирана на консенсус между един или няколко собственика на земя и няколко ползватели
- Гъстота на паша варира между различните алпи от 0.09 ЖЕ/ха до 0,7 ЖЕ/ха

Source: Gueydon, A. & H. Hoffmann, Collective alps in the Alpine region of Germany, <http://dlc.dlib.indiana.edu/dlc>

Заклучителни думи

- При нас се осъществява де факто приватизация на общите пасища най-вече поради въвеждането на европейските субсидии
- Същевременно, един от основните проблеми е извършването на работата по поддържането на пасищата

-> увеличава се натиска върху индивидуалните ползватели да извършват ейности, които преди са били извършвани от много хора

Заклучителни думи (2)

Формирането на асоциации за общо ползване се представя като правилният начин за развитие, при който може да се възползваме от ползите (субсидии)

НО

Само когато общото ползване е внимателно планирано и активно подпомагано

В заключение, няма лесен или единствен правилен начин

Индивидуално или колективно ползване изисква:

Време, Усилия, Средства,
Мотивация и Сътрудничество

Разликата ще е в дозата!